

Düşün, düşün...

Haftalık Düşünce Özgürlüğü Bülteni

(Sayı 49/19, 13 Aralık 2019)

Geçen hafta neler oldu?

- ABD Senatosu Dış İlişkiler Komitesi, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın isminin de yer aldığı Türkiye'ye yaptırım öngören tasarımı onayladı. Dışişleri Bakanı Çavuşoğlu -ABD'yle yaşanan her krizde gündeme getirilen- İncirlik kartını çıkardı.
- Yunanistan, Türkiye ile Libya arasında Akdeniz'deki sondaj çalışmalarısıyla ilgili yapılan mutabakatı BM'ye taşıdı. Erdoğan, "*Libya isterse oraya Türk askeri de yollarız*" açıklaması yaptı. Uzmanlar ABD'den sonra sınırları dışında en fazla askere sahip olan ikinci ülke haline gelen Türkiye'nin dış politikasının giderek "askerleştiği" uyarısı yaptı.
- Erdoğan, Nobel ödülü ile ilgili olarak, "*Türkiye'den teröriste ödül vermişlerdir*" dedi. Türkiye'de Nobel ödülü alan 2 kişi var. Erdoğan bilim insanı Aziz Sancar'ı aklayınca geriye yazar Orhan Pamuk kaldı. Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı ise sözlerin Pamuk'a yönelik olmadığını öne sürdü; "*Avrupalı kuruluşların ideolojik yaklaşımlara dayanan ödül sistemlerini*" eleştirdiğini söyledi.
- AİHM, tutuklu iş insanı Osman Kavala ile ilgili hak ihlali kararı verdi; derhal serbest bırakılmasına hükmetti. Kavala halen cezaevinde...
- Kayyım atanan HDP'li belediyelerin sayısı 28'e, tutuklanan belediye eş başkanlarının sayısı 20'ye yükseldi.
- İnsan Hakları Derneği (İHD) ve Türkiye İnsan Hakları Vakfı (TİHV); Türkiye'nin halen bir OHAL rejimi ile yönetildiğini, cezasızlığın bir "kural" haline geldiğini vurguladı. ***Detaylar bültende...***
- Uluslararası Af Örgütü'nün yaptırdığı bir araştırmaya göre Türkiye'de toplumun yüzde 82,1'i ülkede temel hakların ihlal edildiğini düşünüyor; ifade özgürlüğü bulunmadığını düşünenlerin oranı ise yüzde 52,4. ***Detaylar için [tıklayınız.](#)***
- Parti kurma çalışmaları son aşamaya gelen Ahmet Davutoğlu ve Ali Babacan, Erdoğan'ın ağır ithamlarına maruz kaldı. Erdoğan her iki partinin hazırlığında yer alan eski yol arkadaşlarını dolandırıcılıkla itham etti. Davutoğlu; "yaşayan bütün Cumhurbaşkanları" ifadesini de kullanarak, "*Mal varlıklarındaki artışla ilgili TBMM soruşturması başlatılsın*" dedi. Davutoğlu, Gelecek Partisi'nin kuruluşunu ilan etti.
- Merkez Bankası politika faizini 200 baz puan düşürerek yüzde 12'ye çekti. Temmuz ayında yüzde 24 seviyesinde olan faiz oranına MB yönetiminin Erdoğan tarafından değiştirilmesinden sonra yapılan 4 toplantıda da indirim uygulanmış oldu.
- Kasım ayında yaşanan ifade özgürlüğü ihlalleri ile gösteri ve toplantı yasaklarıyla ilgili raporumuza erişim için [tıklayınız.](#)

10 Aralık İnsan Hakları Günü: Türkiye yine sınıfta kaldı

“İnsan Hakları Beyannamesi”nin 71. yılında İHD ve İHV Türkiye’nin insan hakları karnesini çıkardı. 2019’da 1274 eyleme müdahale edildi, 3 bin 741 kişi gözaltına alındı, 35’i tutuklandı. 96 kez eylem yasağı ilan edildi. 61 etkinlik hakkında yasaklama kararı verildi. 32 gazeteci hakkında soruşturma, 19’u

hakkında dava açıldı. 61 gazeteci toplam 196 yıl 10 ay hapse mahkum edildi. Sosyal medya operasyonlarında en az 1784 kişi gözaltına alındı, 336 kişi tutuklandı. Açıklamanın tam metni için [tıklayınız](#)

CPJ 2019 raporu

Gazetecileri Koruma Komitesi (CPJ), dünya genelinde 250 gazetecinin cezaevinde bulunduğunu açıkladı. Geçen yıl 68 olarak tespit edilen Türkiye’deki tutuklu gazeteci sayısı 47 olarak kaydedildi. Türkiye "dört yıldır sahip olduğu dünyanın en çok gazeteci hapseden ülkesi” unvanını Çin’e bırakırken, raporda bu düşüşün medyanın durumunda iyileşme olarak değerlendirilemeyeceği de vurgulandı. Detaylar için [tıklayınız](#).

288 bin siteye erişim engeli

İfade Özgürlüğü Derneği (İFOD), BM Evrensel Periyodik İnceleme Mekanizması Türkiye raporuna ilişkin görüş ve önerilerini yayınladı. “Türkiye’de internet sansürü mekanizmalarının güçlenerek varlıklarını koruduklarını” belirten derneğin verilerine göre Türkiye’de 288 bin 310 site yasaklı. Ayrıca 7 bin 334 haberin URL bazlı olarak erişime engellendiği

tespit edildi. Detaylar için [tıklayınız](#).

AİHM: “Osman Kavala serbest bırakılmalı”

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM), 770 günü aşkın süredir tutuklu yargılanan Osman Kavala’nın

başvurusunda “makul şüphe olmadan siyasi sebeplerle tutuklanması ve Anayasa Mahkemesi'nin başvurusunu makul bir sürede incelememesi” nedeniyle Türkiye'nin Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ni ihlal ettiğine karar verdi. Kavala'nın derhal serbest bırakılması gerektiğine hükmetti.

2015'ten bu yana 6 bin HDP'li tutuklandı

Halkların Demokratik Partisi'nin (HDP) paylaştığı verilere göre 2015 yılından bu yana partiye yönelik operasyonlarda 15 bin 530 kişi gözaltına alındı, aralarında 750 üye ve yöneticinin de bulunduğu 6 bin partili tutuklandı. Detaylar için [tıklayınız](#).

Bakanlık gözaltına alınan gazeteciye “terörist” olarak duyurdu

KHK ile kapatılan Dicle Haber Ajansı (DİHA) muhabiri gazeteci Aziz Oruç, HDP Doğubayazıt İlçe Eş Başkanı ile birlikte Doğubayazıt-Ağrı karayolunda gözaltına alındı. İçişleri Bakanlığı, gazeteciye "terörist" suçlaması yöneltti.

“Çocuk istismarı haberine ceza”

Tatvan'da bir çocuğun cinsel istismara uğradığı bilgisini haber yapan Bitlis News Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni Sinan Aygül, “soruşturmanın gizliliğini ihlal” suçlamasıyla yargılandığı davada 10 ay hapis cezasına çarptırıldı.

“Oğuz Güven'in cezası onandı”

İstinaf Mahkemesi Cumhuriyet gazetesinin internet sitesinin eski Yayın Yönetmeni Oğuz Güven'e, Fransız hiciv dergisi Charlie Hebdo'nun bir karikatürünü yayımladığı için “halkı kin ve düşmanlığa alenen tahrik” suçlamasıyla verilen 6 ay hapis cezasını onadı.

İstinaf cezaları bozdu: Hayatın Sesi Televizyonu yöneticilerine beraat

OHAL döneminde kapatılan Hayatın Sesi Televizyonu'nun yöneticilerine “örgüt propagandası” suçlamasıyla verilen ceza İstinaf Mahkemesi tarafından bozuldu. Yerel mahkeme tarafından 3 yıl 9’ar ay hapse mahkum edilen kanalın yöneticileri Mustafa Kara, İsmail Gökhan Bayram ve Gökhan Çetin’in beraatine karar verildi.

Gazeteci Sercan Akbaş ilk duruşmada beraat etti

Afrin operasyonu ile ilgili haberercis.com sitesinde yayımlanan bir haber nedeniyle “örgüt propagandası” ile suçlanan sitenin Genel Yayın Yönetmeni gazeteci Sercan Akbaş ilk duruşmada beraat etti.

Gazeteci Ahmet Kanbal beraat etti

Sosyal medyada hesabından paylaştığı haberler nedeniyle “zincirleme şekilde ve basın yayın yolu ile örgüt propagandası yapmak” suçlamasıyla yargılanan gazeteci Ahmet Kanbal beraat etti.

“Mahkemenin ara kararına soruşturma ve sürgün”

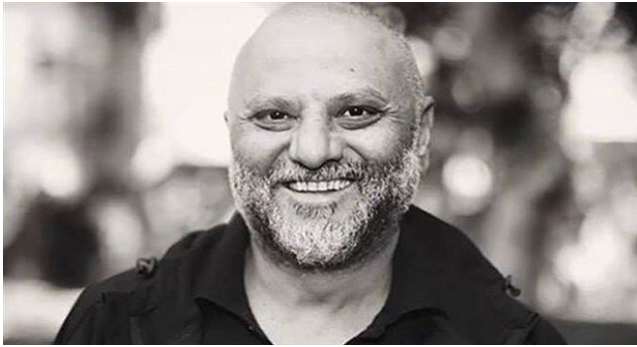
2015 yılında İstanbul 73. Asliye Mahkemesi’nde görülen “Cumhurbaşkanı’na hakaret” dosyası davasının hakimi Ali Haydar Yücesoy, Adalet Bakanlığı’nın “yargılama aşamasının bilgisini talep etmesine” karşılık hakimin “talebin yargısal sebep ve dayanağının açıklanması” isteğine soruşturma ile cevap verdi. Ali Haydar

Yücesoy soruşturma devam ederken Afyonkarahisar’a sürgün edildi. Ali Haydar Yücesoy hakkında İstanbul 3. Ağır Ceza Mahkemesi fezleke düzenledi.

Şapka ve kitap suç sayıldı; üniversite öğrencisine 9 yıl 9 ay hapis

2018 yılında sosyal medya paylaşımları nedeniyle gözaltına alınan Eskişehir Anadolu Üniversitesi öğrencisi Furkan Sevim'in evinde, İbrahim Kaypakkaya'nın biyografisini anlatan "Ser Verip Sır Vermeyen Bir Yiğit" adlı kitabın ve üzerinde bir adet yıldız olan siyah şapkanın bulunması suç sayıldı. "Örgüt üyeliği" ve "zincirleme örgüt propagandası" suçlamasıyla yargılanan 23 yaşındaki üniversite öğrencisi, 3 Aralık'ta görülen karar duruşmasında toplam 9 yıl 9 ay hapse mahkum edildi.

Sanatçı Yılmaz Çelik tutuklandı

Dersim'de 8 Aralık'ta verdiği konserin ardından evine düzenlenen polis baskınıyla gözaltına alınan sanatçı Yılmaz Çelik, çıkarıldığı mahkemeye "terör örgütü üyeliği" ve "terör örgütü propagandası yapmak" iddiasıyla tutuklandı.

Tutuklanan sanatçı Şenol Akdağ hakkında dava açıldı

İstanbul'da 19 Kasım'da gözaltına alınan ve üç gün sonra "örgüt üyesi" olduğu iddiasıyla tutuklanan Grup Munzur'un eski solisti sanatçı Şenol Akdağ hakkında dava açıldı. İstanbul 34. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülecek davanın ilk duruşması 20 Şubat 2020'de...

Kayım atanmasını eleştiren başkana soruşturma

Yerine kayıym atanmasını "diktatör refleksi" diyerek eleştiren Cizre Belediye Eş Başkanı Mehmet Zırığ hakkında "Cumhurbaşkanı'na hakaret" suçlamasıyla soruşturma açıldı.

“Las Tesis” eylemine müdahale

Şili’de erkek şiddetine karşı başlayıp birçok ülkeye yayılan danslı protesto “Las Tesis” için İstanbul Kadıköy’de toplanan kadınlara polis “devlet aleyhine slogan atılıyor” diyerek saldırdı, 7 kişi gözaltına alındı. Ankara’daki eyleme de polis saldırdı; 8 kişi gözaltına alındı.

Renkli Atatürk heykeli kaldırılıyor

Urla’da (İzmir), özel bir işletmenin bahçesinde sergilenen Atatürk heykeli, belediyenin işletme ile yaptığı görüşmenin ardından bulunduğu yerden kaldırıldı. Sosyal medyada yaşanan tartışmaların ardından ilgililer hakkında “Atatürk’e karşı işlenen suçlar” kanunundan işlem yapılmasını talep edenler de oldu.

Van’daki eylem yasağı 15 gün daha uzatıldı

Van Valiliği kent genelindeki eylem ve etkinlik yasağını 15 gün daha uzattı. Böylece, 15 Temmuz 2016’daki darbe girişiminin ardından ilan edilen Olağanüstü Hal (OHAL) gerekçe gösterilerek 21 Kasım 2016 tarihinde alınan yasak bir kez daha uzatılmış oldu.

Polisin milletvekilinin kolunu kırması 'hukuka uygun' bulundu

Batman Cumhuriyet Başsavcılığı, bir basın açıklamasına yönelik polis saldırısında kolu kırılan HDP Milletvekili Feleknaş Uca'nın suç duyurusuyla ilgili "müdahale hukuka uygun" diyerek takipsizlik kararı verdi. Yapılan itiraz Batman 2. Sulh Ceza Mahkemesi’nce

reddedildi.

“JITEM yine bulunamadı”

2011 yılında soruşturması başlatılan, 1993-1996 yılları arasında 19 kişinin kaybedilmesiyle ilgili “Ankara JITEM Davası” cezasızlıkla sonuçlandı. Ankara 1. Ağır Ceza Mahkemesi, aralarında dönemin İçişleri Bakanı Mehmet Ağar’ın da bulunduğu sanıkların beraatine, Yeşil Kod adlı Mahmut Yıldırım’ın dosyasının

ayrılmasına hükmetti. Davanın tüm ayrıntıları için [tıklayınız](#).

DÜŞÜNCE SUÇU DURUŞMALARI

Özgür Gündem Davası

Kapatılan Özgür Gündem gazetesinin İmtiyaz Sahibi Kemal Sancılı ile eski Sorumlu Yazı İşleri Müdürü İnan Kızılkaya’nın 2016 yılında gazetede yayımlanan üç haber nedeniyle “terör örgütü propagandası yapmak” iddiasıyla yargılandığı dava...

Mahkeme: İstanbul 27. Ağır Ceza Mahkemesi

Duruşma Sonucu: Mahkeme heyeti davanın Özgür Gündem Ana Davası ile birleştirilmesinin kabul edilmemesi üzerine iki mahkeme arasındaki uyuşmazlığın çözülmesi için dosyanın Bölge Adliye Mahkemesi’ne gönderilmesine karar vererek, duruşmayı 26 Mart 2020’ye erteledi.

Taraf Gazetesi Davası

Kapatılan Taraf gazetesinde yayımlanan “Egemen Harekât Planı” adlı belge nedeniyle “Devletin güvenliğine ilişkin gizli kalması gereken belgeleri açıklama, temin etme ve yok etme” ile suçlanan gazetesinin yöneticileri Yasemin Çongar, Ahmet Altan, Yıldırım Oğur ve Tuncay Opçin ile muhabir Mehmet Baransu’nun yargılandıkları dava...

Mahkeme: İstanbul 13. Ağır Ceza Mahkemesi

Duruşma Sonucu: Mahkeme heyeti Baransu’nun tutukluluğunun devamına karar vererek duruşmayı 8-9-10 Nisan 2020 tarihlerine erteledi.

Sercan Akbaş Davası

Afrin operasyonu ile ilgili haberercis.com sitesinde yayımlanan bir haber nedeniyle “örgüt propagandası” ile suçlanan sitenin Genel Yayın Yönetmeni gazeteci Sercan Akbaş’ın yargılandığı dava...

Mahkeme: Van 7. Ağır Ceza Mahkemesi

Duruşma Sonucu: Mahkeme heyeti ilk duruşmada gazetecinin beraatine karar verdi.

ETHA Davası

Etkin Haber Ajansı (ETHA) editörü Semiha Şahin ve muhabir Pınar Gayip ile birlikte dört kişinin "terör örgütü üyeliği ve terör örgütü propagandası yapmak" suçlamalarıyla yargılandığı dava...

Mahkeme: İstanbul 23. Ağır Ceza Mahkemesi

Duruşma Sonucu: Şahin ve Gayip hakkındaki ev hapsi kararını kaldıran mahkeme heyeti, duruşmayı 27 Şubat 2020 saat 09:00’a erteledi.

Yeşil Yol Protestosuna Açılan Dava

Yeşil Yol projesini protesto eden 13 kişi hakkında “iş ve çalışma hürriyetini engel” suçlamasıyla açılan dava...

Mahkeme: Artvin Pazar Asliye Ceza Mahkemesi

Duruşma Sonucu: Mahkeme, yeni çıkan “Yargı reformu” kapsamında dosyanın uzlaşma yönünden tekrar Cumhuriyet Savcılığı’na gönderilmesine kararı verdi. Bir sonraki duruşma 21 Şubat 2020’de görülecek.

Ahmet Kanbal Davası

Sosyal medyada hesabından paylaştığı haberler nedeniyle “zincirleme şekilde ve basın yayın yolu ile örgüt propagandası yapmak” ile suçlanan gazeteci Ahmet Kanbal’ın yargılandığı dava...

Mahkeme: İzmir 2. Ağır Ceza Mahkemesi

Duruşma Sonucu: Mahkeme heyeti gazetecinin beraatine karar verdi.

GELECEK HAFTANIN DURUŞMALARI**Mehmet Tüm Davası**

CHP eski milletvekili Mehmet Tüm hakkında, MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli ile İçişleri Bakanı Süleyman Soylu’ya hakaret ettiği, Deniz Gezmiş’in şahsında suçu ve suçluyu övdüğü iddiasıyla açılan dava...

Tarih: 16 Aralık 2019; Balıkesir 1. Asliye Ceza Mahkemesi

Musa Çitil Haberine Açılan Dava

Dicle Haber Ajansı’nın “Kuşatmanın adı ‘Bayrak 12’, başındaki isim Musa Çitil” başlıklı haberini sosyal medya üzerinden paylaştıkları için “örgüt propagandası yapmak” ile suçlanan gazeteciler Çağdaş Kaplan, Ömer Çelik, İnan Kızılkaya, Abdulvahap Taş, Selman Çiçek, Kemal Sancılı ve Hamza Gündüz’ün yargılandığı dava...

Tarih: 17 Aralık 2019, saat 09:50; Diyarbakır 9. Ağır Ceza Mahkemesi

Hilal Nesin Davası

Tiyatro eğitmeni ve yazar Hilal Nesin’e Afrin paylaşımları nedeniyle “örgüt propagandası yapmak” suçlamasıyla açılan davanın ilk duruşması...

Tarih: 20 Aralık 2019; Antalya 8. Ağır Ceza Mahkemesi